

Strateegia meetme nimetus
MEEDE 2 Ettevõtluse meede Alameede 2.1 Covid-19 kriisi mõju leevendamine
Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus
<p>Koroonaviiruse COVID-19 pandeemia on põhjustanud globaalse kriisi, millel on mõju kõigile majandussektoritele. Eestis 2020. aasta märtsis alanud COVID-19 viiruselaine ning sellega kaasnenud piirangute tõttu kahanes ettevõtete käive II kvartalis aastases võrdluses 18% ning III kvartalis 10%. Tööhõive vähenes 2020. aasta II kvartalis eriolukorra ajal järsult, kuid võrreldes müügitulu vähenemisega jäi langus tänu toetusmeetmetele tagasihoidlikumaks. II ja III kvartalis oli aastases võrdluses 4% ehk 25 000 tööga hõivatut vähem ning tööhõive väheneb ka talvel. Euroopa Liidu võrdluses oli Eesti tööturu reaktsioon kriisile 2020. aastal üks tugevamaid.</p> <p>Kui 2021. aastal võib enamikul tegevusaladel tänu vaktsineerimisele oodata olukorra paranemist, siis turismiga seotud tegevusaladel on olukord tõenäoliselt jätkuvalt raske. Mõne tegevusalani (ehitus, osa töötleva tööstuse harusid) võib kriis jõuda viitajaga. Tööpuudus võib tervikuna kasvada.</p> <p>COVID-19 viirusest põhjustatud kriis on võrreldes varasemate globaalsete majandus- ja finantskriisidega osutunud märksa kõikehõlmavamaks. Eesti väikeses ja avatud majanduses ei ole COVID-19 pandeemia mõjudest ning sellest tingitud majanduskriisist jäänud puutumata ükski tegevusala. Kriis on mõjutanud nii meie töötamise võimalusi kui ka viise ning toonud kaasa muutuste vajaduse nii majanduse ja ärimudelite kui ka inimeste oskuste ja harjumuste tasandil.</p>
Strateegia meetme eesmärk
Covid -19 poolt mõjutatud ettevõtted on kohandanud olemasolevaid tooteid/ teenuseid kriisist väljumiseks. Uute toodete/teenuste kaudu suureneb ettevõtete konkurentsivõime.
Toetatavad tegevused
<ol style="list-style-type: none"> 1. Tootmishoone rekonstrueerimine, laiendamine ja uue ehitamine. 2. Olemasoleva tootmishoone nõuetele vastavusse viimiseks tehtavad ehitustööd 3. Taristuinvesteeringud ettevõtluse seisukorra parandamiseks, s.t. elektrivarustuse, veevarustuse, kanalisatsiooni, teedesse ja uue põlvkonna elektroonilise side juurdepääsuvõrgu rajamine. 4. Tootmisprotsessiga ja äriplaaniga otseselt seotud uute masinate või seadmete soetamine, sealhulgas masina või seadmega seotud tarkvara ostmine, paigaldamine ja rakendamine. 5. Teenuse arendus, mis on suunatud Võrumaa Partnerluskogu tegevuspiirkonna elanikele (sh teenuse arenduseks vajalikud investeeringud, seadmed). 6. Tootearendus mitme organisatsiooni koostöös teenuste või toodete pakkumiseks (sh tootearenduseks vajalikud investeeringud, seadmed). 7. Digitaliseerimine võimaldamaks nn kontaktivabu teenused 8. Turismihooaja pikendamiseks vajalikud investeeringud, elavdamaks madalhooaega 9. Investeeringud kvaliteedi tõstmiseks
Meetme sihtgrupp
<p>Võrumaa Partnerluskogu tegevuspiirkonnas vähemalt 1 aasta tegutsenud mikroettevõtjad, väikeettevõtjad või füüsilisest isikust ettevõtjad, kelle käibelangus tulenevalt Covid-19 kriisi mõjust on võrreldes 2019 aastaga vähemalt 30%.</p> <p>Mikroettevõtted, kes annavad tööd alla 10 (1-9) inimesele ja kelle aastane käive ja/või aastabilansi kogumaht on kuni 2 miljonit eurot või väikeettevõtted, kes annavad tööd alla 50 (10-49) inimesele ja kelle aastane käive ja/või aastabilansi kogumaht on kuni 10 miljonit eurot.</p>
Meetme tegevused tuginevad Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artiklitele
Artiklid 14; 17; 19; 45, 58A
Abikõlblikud kulud
Vastavalt maaelu ministri määruse 24.05.2021 nr 11 „Kohaliku tegevusgrupi toetus ja LEADER projektitoetus“ §30 alusel:

(1) Toetatava tegevuse või investeeringu abikõlbliku kulu moodustavad tegevuse elluviimiseks või investeeringu tegemiseks vajalike kulude maksumus, sealhulgas omanikujärelevalve, muinsuskaitse järelevalve tegemise maksumus kokku kuni 3 % investeeringuobjekti ehitustööde abikõlblikust maksumusest ning kavandatava ehitise projekteerimistööde maksumus kuni 10% investeeringuobjekti ehitustööde abikõlblikust maksumusest, ning abikõlbliku tegevuse või investeeringu tähistamiseks vajalike sümboolite maksumus;

(2) Projektitoetuse abikõlblikud kulud on:

1. Ehitise ehitamise ja parendamise kulud;
2. Veevarustus- kanalisatsiooni- ja reoveepuhastussüsteemi, elektrisüsteemi ja elektripaigaldise, uue põlvkonna elektroonilise side juurdepääsuvõrgu ja juurdepääsutee ehitamise kulud ning nende juurde kuuluvate seadmete ostmise, paigaldamise ja vastava võrguga liitumise kulud (edaspidi taristuinvesteering) kulud;
3. Masina, seadme, sisseade või muu põhivara ostmise, liisimise ja paigaldamise kulud, sealhulgas patendi, litsentsi, autoriõiguse ja kaubamärgi omandamine;
4. Maastikusõiduki, veesõiduki või mootorsõiduki ostmise ja liisimise kulud, kui selle sihtotstarve on teenuse osutamine tegevuspiirkonnas ning kui toetust taotleb ettevõtja,
5. Infotehnoloogilise lahenduse ja tarkvara ostmise ning paigaldamise kulud;
6. Teostatavusuuringu koostamise kulud, sealhulgas uuringud, mis on seotud külade, maapiirkondade ja kõrge loodusliku väärtusega alade kultuuri- ja looduspärandi säilitamise, taastamise ja selle kvaliteedi parandamisega, sealhulgas sotsiaalmajanduslikud aspektid ning keskkonnateadlikkus;

(3) Lõike 2 punktides 1 ja 2 nimetatud tegevuste osaks võivad olla kavandatava ehitise projekteerimistööd, sealhulgas muinsuskaitsealuse alusel kehtestatud korras muinsuskaitse eritingimuste koostamise kulud, kavandatavale ehitustööle ehitustöödele ehitusseadustiku alusel kehtestatud korras omanikujärelevalve tegemise kulud ja muinsuskaitsealuse alusel kehtestatud korras järelevalve tegemise kulud;

(4) Kasutatud masina, seadme või eriotstarbelise sõiduki ostmise ja liisimise kulud on abikõlblikud, kui projektitoetust taotleb ettevõtja, MTÜ või SA tõendab, et:

1. Masina, seadme või eriotstarbelise sõiduki ostmiseks või liisimiseks ei ole hinnapakkuja varem saanud toetust riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi või vähese tähtsusega abi;
2. Masina, seadme või eriotstarbelise sõiduki hind ei ületa selle turuväärtust ja on uue samaväärse masina või seadme hinnast madalam;
3. Masina, seadme või eriotstarbelise sõiduki eeldatav kasutusiga on vähemalt viis aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest juhul kui taotleja ei ole VKE, ja vähemalt kolm aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest juhul, kui taotleja on VKE.
4. Abikõlblik kulu peab olema mõistlik, põhjendatud, selge, üksikasjalikult kirjeldatud, majanduslikult otstarbekas ja toetuse eesmärgi saavutamiseks vajalik. Projektitoetuse taotleja tagab kasutatava toetusraha otstarbeka ja säästliku kasutamise.

Mitteabikõlblikud kulud

Vastavalt maaelu ministri määruse 24.05.2021 nr 11 „Kohaliku tegevusgrupi toetus ja LEADER projektitoetus“ § 31 alusel ei ole abikõlblikud järgmised kulud:

1. Maa ja olemasoleva ehitise ostmise ning üürimise või rentimise kulud, välja arvatud kontoriruumi ja ürituse korraldamiseks vajaliku maa ja ruumi rentimise kulud;
2. Käibemaks juhul, kui projektitoetuse taotlejal on võimalik taotleda selle tagastamist käibemaksuseaduse alusel;
3. Sularahamaksed;
4. Riigilõiv, teenustasu pangatoimingu eest, tagatismakse, intress ja muu finantsteenusega seotud kulu;
5. Õigus- ja raamatupidamisteenuse kulud, välja arvatud §32 lõikes 2 punktis 6 sätestatud juhul;
6. Viivis, trahv ja muu rahaline karistus ning kohtumenetluse korral menetluskulud;
7. Kulutused stipendiumile, annetustele, auhindadele, meenetele ja kingitustele, välja arvatud kingitused §-s 29 nimetatud koostööprojekti korral;
8. Erisoodustuselt tulumaksuseaduse § 48 lõike 4 tähenduses tasutav maks;
9. Sõiduauto ostmise ja liisimise kulud;
10. Kulud, mis on seotud liisingulepinguga, nagu liisinguandja kasumimäär, intressi

refinantseerimiskulud, üldkulud ja kindlustusmaksed;

11. Liisingumakse, kui asja omandiõigus ei ole viie aasta möödudes arvates PRIA poolt projektitaotluse rahuldamise otsuse tegemisest, kuid mitte hiljem kui 2025. aasta 30. juunil üle läinud toetuse saajale;
12. Kulud, mis on vastuolus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artiklites 45, 60 ja 61 sätestatud nõuetega;
13. Kasutatud kauba, sealhulgas sõiduki ostmise ja liisimise kulud, välja arvatud § 30 lõikes 4 sätestatud juhul;
14. Kulud, mis ületavad Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 99 lõikes 6 nimetatud võrdlushindade kataloogi kantud asja piirhinda, kui taotletakse toetust asja kohta, mis on kantud nimetatud võrdlushindade kataloogi;
15. Ehitustegevus, mis ei võimalda selle elluviimise järel ehitist sihipäraselt kasutada;
16. Ehitusmaterjali ostmise kulud ilma ehitustegevuseta;
17. Muud kulud, mis ei ole tegevuse elluviimisega või investeeringu tegemisega otseselt seotud.

Nõuded investeeringu ja tegevuse hinnapakkumise kohta

Vastavalt maaelu ministri määruse 24.05.2021 nr 11 „Kohaliku tegevusgrupi toetus ja LEADER projektitoetus“

§33 alusel:

1. Kui tegevuse või investeeringu käibemaksuta maksumus ületab 5 000 eurot, on projektitoetuse taotleja või projektitoetuse saaja saanud vähemalt kolmelt asjakohast teenust osutavalt, tööd pakkuvalt või kaupa müüvalt isikult võrreldavad hinnapakkumused koos selliste tehniliste tingimuste loeteluga, mis osutavad tehnilisele spetsifikatsioonile;
2. Kui tegevuse või investeeringu käibemaksuta maksumus on vahemikus 1 000 – 5 000 eurot või kui asjaomases valdkonnas on ainult üks teenuse osutaja, töö pakkuja või kauba müüja, on projektitoetuse taotleja või projektitoetuse saaja saanud vähemalt ühe hinnapakkumuse, mis sisaldab teavet ostetava või liisitava kauba, töö või teenuse maksumuse ja koguse kohta;
3. Väljalõigatud hinnapakkumus ei tohi olla põhjendamatult kõrge võrreldes tavaliselt sarnase tegevuse eest tasutava hinnaga;
4. Väljalõigatud hinnapakkumus peab olema objektiivselt põhjendatud ja juhul, kui projektitoetuse saaja ei ole saanud nõutud arvu hinnapakkumusi või valinud odavaimat hinnapakkumust, peab selle kohta esitama põhjenduse;
5. Projektitoetuse saaja ja isik, kellelt projektitoetuse taotleja või projektitoetuse saaja tellib teenuse või töö, välja arvatud projektijuhtimise korral, või ostab kaupa, ning nende osanik, aktsionär või tulundusühistu liige või juhatuse või nõukogu liige ei tohi kuuluda üksteise juhatusse ega nõukokku ega omada osalust üksteise äriühingus, välja arvatud juhul, kui tegevuse või investeeringu käibemaksuta maksumus ei ületa 1 000 eurot.
6. Projektitoetuse saaja ei tohi lõigetes 1-4 sätestatud nõuete eiramiseks jaotada tegevuse hinnapakkumust osadeks, kui toetatava tegevuse elluviimiseks või investeeringu tegemiseks vajalik teenus, töö või kaup on funktsionaalselt koos toimiv;
7. Hanke korraldamisel järgitakse riigihangete seadust, kui projektitoetuse taotleja on hankija riigihangete seaduse § 5 tähenduses;
8. Hinnapakkumuse võtmisel järgitakse § 19 lõikes 8 sätestatud ning ehitustegevuse puhul lisaks § 19 lõikes 9 sätestatud;
9. Kui projektitoetuse saaja taotleb toetust kasutatud masina, seadme või eriotstarbelise sõiduki ostmiseks, peab taotleja olema saanud vähemalt ühe hinnapakkumuse kasutatud masina, seadme või eriotstarbelise sõiduki kohta ja ühe hinnapakkumuse uue samaväärse masina, seadme või eriotstarbelise sõiduki kohta, kui uus samaväärne masin, seade või eriotstarbeline sõiduk ei ole Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 99 lõike 6 kohaselt kantud põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse;
10. Kui projektitoetuse saaja taotleb toetust Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 99 lõikes 6 nimetatud võrdlushindade kataloogi kantud asja kohta, ei pea projektitoetuse saaja olema saanud hinnapakkumust;
11. Kui lõikes 1 nimetatud tehniliste tingimuste loetelu on avaldatud riigihangete registris, võib projektitoetuse saaja saada vähem kui kolm hinnapakkumust, kui tegevuse või investeeringuobjekti

käibemaksuta maksumus on üle 5 000 euro, kuid jääb alla riigihangete seaduse kohase lihthanke piirmäära.

12. Lisaks:

12. Hinnapakumuse peab sisaldama taotleja nime, hinnapakkuja nime ja kontaktandmeid, hinnapakumise koostamise kuupäeva, hinnapakumise kehtivusaega ning toetatava tegevuse käibemaksuta maksumust;

Kohaliku tegevusgrupi nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale (sh. dokumendid, mida peab projektitoetuse taotleja esitama taotluse esitamisel)

Projektitoetuse taotlejale esitatavad nõuded:

1. Taotleja tegutses VPK tegevuspiirkonnas;
2. Taotleja on eelnevalt esitanud projektikavandi (tegevusgrupi taotlusvormi) elektroonselt ning vastavalt vajadusele käinud Partnerluskogu kutsel kohapealsel nõustamisel;
3. Taotleja reaalne majandustegevus peab olema kestnud vähemalt 1 aasta
4. Taotleja käibelangus peab olema vähemalt 30% võrreldes 2019 aastaga
5. Taotleja saab ühes voorus esitada ühte meetmesse ühe taotluse;

Vastavalt maaelu ministri määruse 24.05.2021 nr 11 „Kohaliku tegevusgrupi toetus ja LEADER projektitoetus“ §27 alusel:

6. Ta vastab strateegia meetmes nimetatud taotleja kohta esitatud nõuetele ning riigiabi reeglitest tulenevatele nõuetele;
7. Tal ei ole riikliku maksu võlga või tema riikliku maksu võla tasumine on ajatatud ja maksuvõla tasumise ajatamise korral on maksuvõlg, mille tasumise tähtaeg on möödunud, tasutud ettenähtud
8. summas;
9. Ta ei ole saanud ega taotle samal ajal sama kulu kohta toetust riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi;
10. Ta on varem riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest saanud ja tagasimaksmisele kuulunud summa tagasi maksnud või toetuse tagasimaksmise ajatamise korral tagasimaksed tasunud ettenähtud summas;
11. Tema suhtes ei ole algatatud likvideerimismenetlust ega pankrotiseaduse kohaselt nimetatud ajutist pankrotihaldurit või kohtuotsusega välja kuulutatud pankrotti;
12. Tähtajaliselt asutatud projektitoetuse taotleja puhul ei ole see tähtaeg lühem kui viis aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest.
13. Projektitoetuse taotleja ei või toetatava tegevuse elluviimist või investeeringu tegemist alustada varem ja tegevuse elluviimist või investeeringu tegemist tõendavad dokumendid ei või olla väljastatud varem kui kohaliku tegevusgrupi poolt projektitaotluse PRIAle esitamise päevale järgneval päeval;
14. Taotleja on esitanud taotluse esitamise hetkeks äriregistrile viimase majandusaasta aruande, mille äriregistrile esitamise tähtaeg on saabunud juhul, kui taotlejal on kohustus esitada äriregistrile majandusaasta aruanne;
15. Projektitaotluse taotleja ei või toetatava tegevuse elluviimist või investeeringu tegemist alustada varem ja tegevuse elluviimist või investeeringu tegemist tõendavad dokumendid ei või olla väljastatud varem kui kohaliku tegevusgrupi poolt projektitaotluse PRIA e-teenuse keskkonnas kinnitamise päevale järgneval päeval.

Vastavalt maaelu ministri määruse 24.05.2021 nr 11 „Kohaliku tegevusgrupi toetus ja LEADER projektitoetus“ §28 alusel:

(1) Projektitoetust võib taotleda strateegia meetmes nimetatud tegevuse elluviimiseks.

(2) Kui projektitoetuse taotleja taotleb toetust:

1. Ehitise kohta, mida ehitatakse, välja arvatud uus püstitatav hoone või uue põlvkonna elektroonilise side juurdepääsuvõrk, või kuhu seade paigaldatakse, või mootorsõiduki kohta, kuhu seade paigaldatakse, on see ehitis või mootorsõiduk projektitoetuse taotleja omandis või on antud talle õiguslikul alusel kasutamiseks vähemalt kolmeks aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest juhul, kui projektitoetuse taotleja on mikro-, väikese või keskmise suurusega ettevõtja, kes vastab komisjoni soovitusel (EL) nr 361/2003, mis käsitleb mikroettevõtete, väikese ja keskmise suurusega

ettevõtete määratlust (ELT L124, 20.05.2003, lk 36-41), lisa nimetatud tingimustele (edaspidi VKE), või viieks aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest juhul, kui projektitoetuse taotleja ei ole VKE;

2. Uue hoone püstitamiseks, peab kavandatava hoone alune maa olema projektitoetuse taotleja omandis või on selle alusele maale projektitoetuse taotleja kasuks seatud hoonestusõigus vähemalt kolmeks järgnevas aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest juhul, kui projektitoetuse taotleja on VKE, või viieks aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest juhul, kui projektitoetuse taotleja ei ole VKE;

Vastavalt maaelu ministri määruse 24.05.2021 nr 11 „Kohaliku tegevusgrupi toetus ja LEADER projektitoetus“ §37 alusel:

Projektitoetuse taotleja esitab PRIA-le koos avaldusega järgmised dokumendid:

1. Ärakiri dokumendist, mis tõendab, et maa, millele planeeritakse ehitada, kavandatav ehitus, mida ehitatakse või kuhu seade paigaldatakse, või mootorsõiduk, kuhu seade paigaldatakse, kuulub taotleja omandisse või on antud taotlejale õiguslikul alusel kasutamiseks vähemalt kolmeks aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest juhul, kui taotleja on VKE, ning viieks aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest juhul, kui taotleja ei ole VKE, või kui projektitoetust taotletakse uue põlvkonna elektroonilise side juurdepääsuvõrgu rajamiseks;
2. Väljavõte ehitusprojekti joonistest koos ehitusprojekti seletuskirjaga juhul, kui need on nõutavad ehitusseadustiku kohaselt ja kui ei taotleta toetust ehitusprojekti koostamiseks.

Lisaks peavad taotlejad esitama:

5. MTÜ Võrumaa Partnerluskogu taotlusvormi;
6. Äriplaan koos finantsprognoosiga 3 järgneva majandusaasta kohta;
7. Äriühingul jooksva aasta raamatupidamise bilansi ja kasumiaruande tegevusgrupi nõudmisel;
8. Äriregistrile esitatud taotlemisele eelneva majandusaasta aruanne;
9. Põhivara investeringu puhul põhivara nimekiri või väljavõte vastavast põhivaragrupist;
10. Hinnapakkumised või kalkulatsioon;
11. KOV kiri ehitusloa vajalikkuse kohta;
12. Väljavõte maksu- ja tolliameti käibedeklaratsioonist, mis tõendavad käibe langust
13. Tegevusgrupp jätab endale õiguse iga-aastaselt rakenduskava meetmelehega sätestada täiendavad nõuded.

Toetuse maksimaalne suurus ja määr

Minimaalne toetuse summa on **3 000** eurot ja maksimaalne toetuse summa on **40 000** eurot ühe taotleja kohta ühes taotlusvoorus.

Toetusmäär on:

Ettevõtjatele kuni 60% projekti kogumaksumusest.

Vee-, maastiku- ja mootorsõiduki väljaarvatud liikurmasina ostmiseks ja liisimiseks projektitoetuse taotlemise korral antakse ettevõtjale, MTÜ-le ja SA-le projektitoetust kuni 30 % investeringuobjekti abikõlblikest kuludest.

Taristuinvesteeringu, välja arvatud uue põlvkonna elektroonilise side juurdepääsuvõrgu tegemises projektitoetuse taotlemise korral antakse toetust kuni 60% investeeringu abikõlblikest kuludest. Uue põlvkonna elektroonilise side juurdepääsuvõrgu rajamiseks antakse projektitoetust kuni 90% abikõlblikest kuludest.

Projektitoetuse määra ja suuruse määramisel arvestatakse Leader määruses, arengukavas sätestatud nõuetega ning riigiabi reeglite tulenevate piirangutega.

Viide sihtvaldkonnale

1A- innovatsiooni ja koostöö toetamine ning teadmistebaasi arendamine maapiirkondades;

1B- põllumajanduse, toidu tootmise ja metsanduse ning teadusuuringute ja innovatsiooni vaheliste

sidemete

tugevdamine;

1C- elukestva ja kutsealase õppe parandamine põllumajanduse ja metsandussektoris;

2A- kõigi põllumajandusettevõtete majandustegevuse tulemuslikkuse parandamine ning põllumajandusettevõtete

ümberkorraldamise ja moderniseerimise hõlbustamine, eelkõige eesmärgiga suurendada turul osalemist ja

turule orienteeritust ning põllumajandusliku tegevuse mitmekesistamist;

3A-toormetootjate konkurentsivõime parandamine nende parema integreerimise abil põllumajanduslike toiduainete tarneahelasse kvaliteedikavade kaudu, mis annavad põllumajandustoodetele lisaväärtuse, kohalike

turgude edendamise ja lühikeste tarneahelate ning tootjarühmade ja -organisatsioonide ning tootmisharudevaheliste organisatsioonide kaudu;

6A- tegevusvaldkondade mitmekesistamine, väikeettevõtete loomise ja arendamise ning töökohtade loomise

hõlbustamine;

6B- maapiirkondade kohaliku arengu soodustamine.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 5 nimetatud prioriteetid, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab³

Prioriteet nr 1- teadmussiirde ja innovatsiooni parandamine põllumajanduses, metsanduses ning maapiirkondades, keskendudes järgmistele valdkondadele: a), b), c).

Prioriteet nr 2- põllumajandusettevõtete elujõulisuse ja kõigi põllumajandusvormide

konkurentsivõimeparandamine kõigis piirkondades ning uuenduslike põllumajandustehnoloogiate ja metsade säästva majandamise edendamine, keskendudes järgmistele valdkondadele: a);

Prioriteet nr 3- toiduahela korraldamise, sealhulgas põllumajandustoodete töötlemise ja turustamise, loomade heaolu ja riskijuhtimise edendamine põllumajanduses, keskendudes järgmistele valdkondadele: a);

Prioriteet nr 6- sotsiaalse kaasamise, vaesuse vähendamise ja maapiirkondade majanduslik arengu edendamine, keskendudes järgmistele valdkondadele: a), b).

Viide arengukava meetmele, kui strateegia meede sellega kattub

Ei kattu

Strateegia meetme indikaatorid ja sihttasemed

Indikaatori tüüp	Möödik	Sihttase
Väljundnäitajad	Toetatud taotluste arv	7
Tulemusnäitaja	Ettevõtte käibe kasv	10%
Tulemusnäitaja	Uuenduslike lahenduste arv	2
Tulemusnäitaja	Soetatud seadmete arv	3
Tulemusnäitaja	Taristuinvesteeringute arv	1

Projektitoetuse taotluste hindamiskriteeriumid

Hindamine toimub järgneva hindamiskaala alusel täisarvudes: 0- puudulik; 1- nõrk; 2- keskpärane; 3- väga hea.

Hindamiskriteeriumid:

1) Projekti mõju tegevuspiirkonna arengule (osakaal 35%)

2) Mõju ettevõtte arengule (osakaal 20%)

3) Projekti jätkusuutlikkus (osakaal 20%)

4) Projekti ettevalmistuse kvaliteet (osakaal 15%)

5) Taotleja suutlikkus ja eelnev kogemus projekti elluviimiseks, eelarve põhjendatus (osakaal 10%).

Projektitoetuse saaja kohustused

Vastavalt maaelu ministri määruse 24.05.2021 nr 11 „Kohaliku tegevusgrupi toetus ja LEADER projektitoetus“ §42

1. Projektitoetuse saaja viib ellu toetatava tegevuse või teeb investeeringu ja esitab PRIAle

elektrooniliselt PRIA e-teenuse keskkonna kaudu selle tegevuse elluviimist või investeeringu tegemist tõendavad dokumendid kuni neljas osas ühe projektitaotluse kohta kahe aasta jooksul arvates PRIA poolt projektitaotluse rahuldamise otsuse tegemisest, kuid hiljemalt 31. detsembril 2024.

2. Projektitoetuse saaja viib ellu § 28 lõike 3 punktis 2 nimetatud ühisprojektis kavandatud tegevuse või teeb investeeringu ja esitab PRIA-le elektrooniliselt PRIA e-teenuse keskkonna kaudu selle tegevuse elluviimist või investeeringu tegemist tõendavad dokumendid kalendriaastas kuni neljas osas ühe taotluse kohta kuni nelja aasta jooksul arvates PRIA poolt projektitaotluse rahuldamise otsuse tegemisest, kuid hiljemalt 31. detsembril 2024.
3. Kui investeeringuobjekt ostetakse liisingulepingu alusel, viib projektitoetuse saaja tegevuse ellu ja esitab selle tegemist tõendavad dokumendid kalendriaastas kuni neljas osas ühe taotluse kohta kuni viie aasta jooksul arvates PRIA poolt projektitaotluse rahuldamise otsuse tegemisest, kuid hiljemalt 30. juunil 2025.
4. Projektitoetuse saaja suhtes ei ole algatatud likvideerimismenetlust ega pankrotiseaduse kohaselt nimetatud ajutist pankrotihaldurit või kohtuotsusega välja kuulutatud pankrotti.
5. Projektitoetuse saaja vastab järgmistele nõuetele:
  - 1) Tal ei tohi olla riikliku maksu võlga või tema riikliku maksu võla tasumine on ajatatud ja maksuvõla tasumise ajatamise korral on maksuvõlg, mille tasumise tähtaeg on möödunud, tasutud ettenähtud summas;
  - 2) Ta ei ole saanud ega taotle samal ajal sama kulu kohta toetust riigieelarvelisest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi.
6. Projektitoetuse saaja on kohustatud:
  - 1) võtma projektitoetuse abil tehtud investeeringu sihtotstarbeliselt kasutusse kahe aasta jooksul, välja arvatud juhul, kui strateegia või § 7 lõike 3 punkti 5 kohaselt on ette nähtud pikem tähtaeg, kuid hiljemalt 30. juuniks 2025. aastal;
  - 2) säilitama ja kasutama sihipäraselt projektitoetuse eest ostetud investeeringuobjekti vähemalt kolme aasta jooksul arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest juhul, kui projektitoetuse saaja on VKE, ning vähemalt viie aasta jooksul arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest juhul, kui projektitoetuse saaja ei ole VKE, või kui projektitoetuse saaja on VKE ja projektitoetuse eest ehitati uue põlvkonna elektroonilise side juurdepääsuvõrk;
  - 3) eristama selgelt oma raamatupidamises projektitoetuse kasutamisega seotud kulud ning neid kajastavad kulu- ja maksedokumentid muudest kulu- ja maksedokumentidest;
  - 4) võimaldama teostada projektitoetuse sihipärase ja tähtaegse kasutamise üle järelevalvet ja teha muid toetuse saamisega seotud kontrolle ning osutama selleks igakülgset abi, sealhulgas võimaldama viibida projektitoetuse saaja kinnisasjal, ehitises ja ruumis ning läbi vaadata dokumente ja toetuse abil ostetud) vara kohapeal;
  - 5) teavitama PRIA-t viivitamata kirjalikult käibemaksukohustuslaseks registreerimisest käibemaksuseaduse § 20 alusel kuni viie aasta jooksul arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest, kui projektitoetuse saaja on saanud toetust käibemaksu kohta;
  - 6) esitama projektitoetuse kasutamisega seotud seireks vajalikku teavet kohaliku tegevusgrupi või PRIA nõudmisel;
  - 7) vastama strateegia meetmes nimetatud nõuetele ning riigiabi reeglitest tulenevatele nõuetele;
  - 8) omama hiljemalt esimese maksetaotluse esitamise ajal ehitisluba või ehitusteatist, kui see on nõutav ehitusseadustiku kohaselt, ja viimase maksetaotluse esitamise ajal ehitise kasutusluba või kasutusteatist, kui see on nõutav ehitusseadustiku kohaselt;
  - 9) tagama, et §30 lõikes 4 nimetatud kasutatud masina, seadme või eriotstarbelise sõiduki ostmiseks või liisimiseks ei ole hinnapakkuja varem saanud toetust riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi või vähese tähtsusega abi;
  - 10) teavitama viivitamatult PRIA-t ja kohalikku tegevusgruppi taotluses eitatud või toetatava Tegevusega seotud andmete muutumisest või tegevuse elluviimist takistavast asjaolust;
  - 11) teavitama projektitoetuse abil toetatava tegevuse elluviimisest vastavalt maaeluministri 22.detsembril 2015.a määruses nr 26 „Maaelu arengu toetuse andmisest ja kasutamisest teavitamise, toetatud objektide tähistamise ning Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi

(EAFRD) osalusele viitamise täpsem kord perioodil 2014-2020“ kehtestatud nõuetele.

Lisaks:

7. projekti lõppedes, koos viimase maksetaotluse esitamisega, esitab toetuse saaja VPK lühikokkuvõtte projektist ning fotod projekti investeeringust või tegevusest (seirearuanne).

¹ Täidetakse iga strateegia meetme kohta eraldi

² Märgitakse, kas strateegia meede võib sisaldada ka investeeringuid. Eraldi tuuakse välja investeeringud, mille puhul on lubatud taotleda projektitoetust mitmes etapis ja võtta investeering sihtotstarbelisse kasutusse § 42 lõike 7 punktis 1 sätestatud pikema tähtaja jooksul. Märgitakse, kas strateegia meede võib sisaldada ka investeeringuid.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1305/2013

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:347:0487:0548:ET:PDF>